

עפ"ג 52147/01/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת שירלי רנר

עפ"ג 52147-01-21

המערער

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד מיטל סחראי כהן

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' ס' הנשיא, השופט שמואל הרבסט) מיום
15.12.20 שניתנה בהמשך לגזר הדין מיום 24.1.19 בת"פ 26115-09-17 ות"פ 4031-01-18.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בשני כתבי אישום (ת"פ 26115-09-17 ות"פ 4031-01-18) בעבירת איומים (4 עבירות), תקיפה סתם-בן זוג, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, וגניבה. ביום 24.1.19 נגזר דינו של המערער. אחד מרכיבי הענישה כלל 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. גזירתו של עונש זה נעשתה בהתבסס על חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות מיום 3.12.18. בגזר הדין התבקש הממונה על עבודות השירות ליתן מועד מעודכן להתייצבות לריצוי עבודות אלו. ברם, הממונה על עבודות השירות לא עדכן את בית המשפט בדבר מועד התייצבותו של המערער לביצוע העבודות, וביום 23.9.20 נגזר דינו של המערער בתיק אחר (ת"פ 17994-8-19, גזר דין מיום 23.9.20), למאסר בפועל למשך 10 חודשים. הממונה על עבודות השירות שלח ביום 9.11.20 הודעה על מועד ההתייצבות לביצוע עבודות השירות. ביום 10.11.20 קבע בית משפט קמא כי עונש המאסר בעבודות שירות ירוצה לאחר שחרורו של המערער וסיום ריצוי כל עונש אחר על ידו. המערער הגיש בקשה לבית משפט קמא להורות, בהתאם לסעיף 45(ב) לחוק העונשין, כי המאסר בעבודות שירות טרם הוטל במלואו ולפיכך נבלע במאסר בפועל אותו החל המערער לרצות. ביום 15.12.20 דחה בית משפט קמא את הבקשה וקבע כי המערער ירצה את עבודות השירות אשר נגזרו עליו לאחר שחרורו ממאסרו ולאחר שיינתן בידיו מועד מעודכן להתייצבותו. מכאן הערעור.

2. ב"כ המערער עותרת לקביעה כי עונשי המאסר שנגזרו על המערער ירוצו בחופף, כך שהמערער ירצה את עונש המאסר הארוך יותר, זה שנגזר עליו בת"פ 17994-08-19, בן 10 חודשים, בחופף לעונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו בת"פ 26115-09-17. לטענתה, אין מחלוקת כי לא נקבע מועד לתחילת ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות וכי המערער טרם החל לרצות עונש זה עת ניתן גזר הדין המאוחר, בו נדון למאסר בפועל, ולפיכך, חלה הוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין, הקובעת כי בהיעדר הוראה אחרת של בית המשפט שדן את הנאשם, העונשים יהיו חופפים זה לזה, כך שלמעשה המערער ירצה את עונש המאסר הארוך ביותר מאלה שנגזרו עליו.

המשיבה, מנגד, טענה בתמצית, כי מאחר שלא נקבע מועד להתייבבות המערער לעבודות שירות, לא מדובר בהחלטה "שלמה" ועל כן אין תחולה, בנסיבות מקרה זה, להוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין.

דין

4. הוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 מתייחסת לסוגיית החפיפה או ההצטברות של עונשי מאסר המוטלים על נאשם בהליכים שיפוטיים שונים, וקובעת, כדלקמן:

מאסר חופף
[יא/11]
(תיקון מס' 113)
תשע"ב-2012

45. (ב) מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון למאסר, ובית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר.

גזר הדין מיום 24/1/19, אשר הטיל על המערער את עונש המאסר בעבודות שירות, אינו גזר דין מותנה או שסימן שאלה מרחף מעליו, שכן נאמר בו, בין היתר, באופן פוזיטיבי וברור, כי בית משפט קמא הטיל על המערער "3 חודשי מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות. הממונה על עבודות השירות יעביר לעיוני עד ליום 1/3/19 חוות דעת ובה מועד התייבבות מעודכן". גזר הדין בא לאחר שעוד ביום 3/12/18 התקבלה חוות דעת הממונה לפיה המערער נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות, ואף נקבע לו מקום השמה. נמצא אם כן, כי גזר הדין מיום 24/1/19 אינו טעון השלמה, שכן קביעת מועד תחילת ביצוע עבודות השירות נועד אך להוצאתו לפועל של גזר הדין ולא להשלמתו, וזאת שלא כפי טענת המדינה. דומה שאין חולק על כך שהמועד להגשת ערעור על גזר הדין מתחיל ביום בו ניתן גזר הדין, הינו ביום 24/1/19. המשיבה טענה כי בעניינו של המערער חלה ההוראה הקבועה בסעיף 51(4)(1) לחוק העונשין שעניינה מצב בו "הרשיע בית המשפט עובד שירות בתקופת עבודתו בשל עבירה אחרת...". אלא שבעניין זה מקובלת עלינו טענת ב"כ המערער כי המערער אינו "עובד שירות" כהגדרתו בחוק, שכן סעיף 51א' לחוק העונשין קובע, כי "עובד שירות" הוא

"מי שנדון לעונש מאסר בעבודות שירות מהמועד שנקבע לתחילת ביצוע עבודות השירות". במקרה שלפנינו, המערער אמנם נדון לעונש מאסר בעבודות שירות, ואולם טרם נקבע המועד בו עליו להתחיל לבצע את עבודות השירות. מכאן, שבמועד בו ניתן גזר הדין בתיק השני, המערער לא היה "עובד שירות" ועל כן אין תחולה להוראות סעיף 51(4)(1) לחוק.

בגזר הדין השני, מיום 23/9/20, לא באה הוראה לפיה המערער ישא את עונשי המאסר כולם או מקצתם בזה אחר זה. מכאן, ולנוכח העובדה שהמאשימה אינה חולקת על כך שהוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין חלה גם מקום שמדובר בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, על המערער לשאת בעונש המאסר הארוך בן 10 חודשים ובו בלבד, זאת נוכח הוראת סעיף 45(ב) לחוק העונשין.

אנו מחליטים, איפוא, לקבל את הערעור.

ניתן היום, כ"ט אייר תשפ"א, 11 מאי 2021, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

אריה רומנוב, שופט

השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד